

The Guidelines for development internal quality assurance of administrative and management processes under the Office of Roi Et Primary Educational Service Area Office, Region 2

Prakit Showong¹ & Pongphop Phoojomjit²

Received	Reviewed	Revised	Accepted
01/02/2023	07/03/2022	15/03/2022	18/03/2022

Abstract

The purposes of this research were to study the current and the desirable state of internal quality assurance of administrative and management processes and study the guideline for development internal quality assurance of administrative and management processes under the office of Roi Et primary educational service area office, region 2. The research process was divided to 2 phases: Phase 1 ; to study the current and the desirable state of administrative and management processes and study the guideline for development internal quality assurance of administrative and management processes. The sample group used in the research 349 people was 174 administrators, 175 teachers. The research tool was a questionnaire, confidence of the whole .79. Phase 2; to study the guideline for development administrative and management processes and study the guideline for development internal quality assurance of administrative and management processes. The target groups include 2 school for visiting best practices and 9 experts for assess suitability Possibility of guideline.

The research results were found that:

1. The current state in overall was high average and the desirable state in overall was in the highest level. The priority need rank from high to low level was 1) goals, visions and missions 2) academic development for the quality of all-round learners according to the School curriculum 3) teacher and personnel Development 4) quality management system of school 5) information technology system to support

---

¹ Rajabhat Mahasarakham University, E-mail: E-mail: Pprakit1990@mail.com

² Rajabhat Mahasarakham University, E-mail: E-mail: Pprakit1990@mail.com

management and learning management 6) provide a physical and social environment conducive to quality learning management.

2. guideline for development academic leadership Include 1) principle and reason 2) objective 3) content 4) development process and 5) measurement and evaluation, feasibility and utility was the highest in overall.

Key word : Internal quality assurance, Administrative and Management processes

แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ประกิต โขวงษ์³ และปองภพ ภูจอมจิตร⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และ 2) แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 349 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 174 คน และครู 175 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.79 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษาคือ สถานศึกษาดูงานปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 2 แห่ง และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น เรียงลำดับด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ 1) ด้านมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน 2) ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย 3) การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ 4) ด้านมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา 5) ด้านจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ และ 6) ด้านจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มรายละเอียดยประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เนื้อหา

³ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, E-mail: Pprakit1990@mail.com

⁴ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, E-mail: Pprakit1990@mail.com

กระบวนการพัฒนา และการวัดและประเมินผล มีผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา, กระบวนการบริหารและการจัดการ

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 กล่าวถึงหลักการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยแบ่งเป็นระบบการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องของสถานศึกษาที่ต้องจัดทำ โดยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการดำเนินงานโดยหน่วยงานภายนอกที่เป็นอิสระ และมีความเป็นกลางมีบทบาทหน้าที่ในการประเมินตามมาตรฐานของสถานศึกษาทั่วประเทศและดำเนินการทุก ๆ 5 ปี และตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่ กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผล ติดตามและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

สำนักทดสอบทางการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office for Educational Standards and Quality Assessment, 2016) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งรวมถึงการใช้ผลประเมินเป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพในวงจการพัฒนาใหม่ต่อเนื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นเป้าหมาย รวมทั้งมาตรฐานกระบวนการดำเนินงานและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่เชื่อว่า จะสามารถส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้ในระหว่างดำเนินงานจัดการศึกษาสู่เป้าหมาย สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดจำเป็นต้องมีการพัฒนากลไกในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยบุคคลภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา

เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งนี้ สถานศึกษาต้องมีการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูล ผลการดำเนินงานที่สะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและกระบวนการบริหารและการจัดการ และนำผลไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ นำไปสู่การปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ยั่งยืนต่อไป

มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง มาตรฐานถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา (Office of the Basic Education Commission, 2018) มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ เป็นมาตรฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน 1) การมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน 2) มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา 3) การดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย 4) การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ 5) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และ 6) การจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาเป็นอย่างมากตามบริบทของแต่ละโรงเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาในมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ว่าอยู่ในระดับใด และเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางสำหรับพัฒนาการบริหารงานในโรงเรียน ผู้วิจัยซึ่งในฐานะบุคลากรในสถานศึกษาจึงตระหนักถึงปัญหาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนและนำเสนอแนวทางการพัฒนากระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อจะเป็นแนวทางการพัฒนากระบวนการบริหารและการจัดการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ขอบเขตการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาาระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร จำนวน 3,858 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 248 คน และ ครู จำนวน 3,610 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2565

1.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 349 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 174 คน และครู จำนวน 175 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2565

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

องค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ 6 ด้าน ได้แก่ 1) มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน 2) มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา 3) ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย 4) พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ 5) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และ 6) จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

1.1 สถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practices) ด้านการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ โรงเรียนเมืองวาปีปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

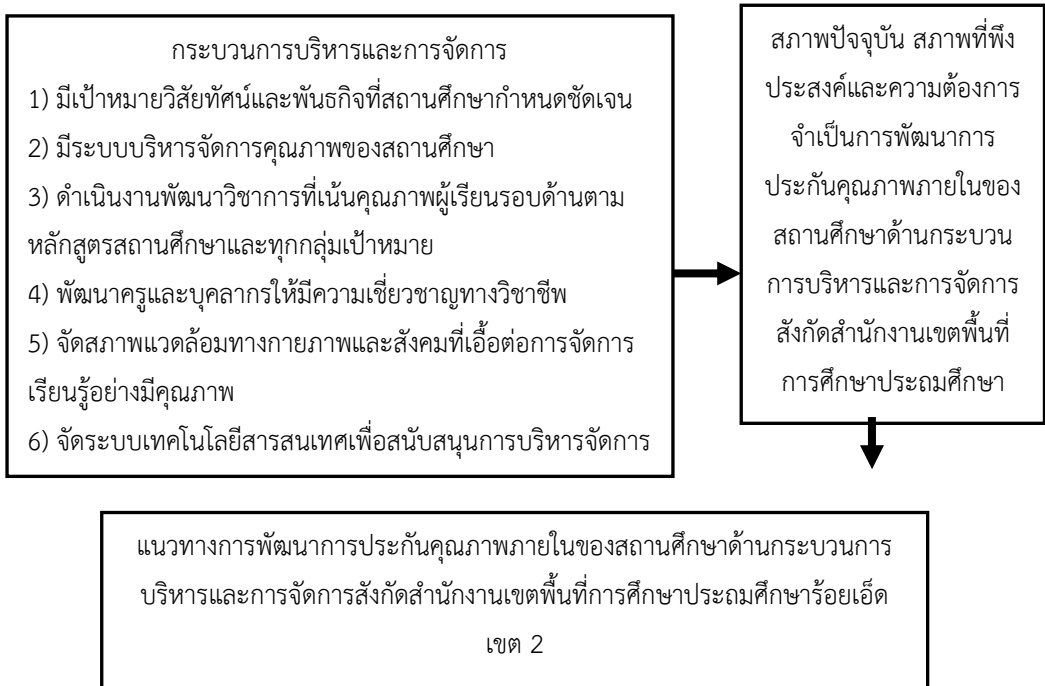
1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ประกอบด้วย 1) กลุ่มนักวิชาการหรืออาจารย์ในสังกัดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 2 คน 2) กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 4 คน และ 3) กลุ่มครูผู้สอน จำนวน 3 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ในการวิจัยระยะที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

2. สร้างแบบสอบถามและหาคุณภาพของแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบบลิเคอร์ท โดยกำหนดการแปลความหมาย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการจัดส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจะดำเนินการติดต่อแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด ไปตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของคำตอบ จากนั้นนำแบบสอบถามที่มีการตอบแบบสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดกระทำกับข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติงานในตำแหน่ง และวุฒิการศึกษาโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 กำหนดใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (Srisaard, B., 2010) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 นำข้อมูลจากการศึกษาความสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มาวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการพัฒนา โดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ซึ่งเป็นดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่ใช้หลักการประเมินความแตกต่าง และเป็นสูตรที่นงลักษณ์ วิรัชชัยและสุวิมล ว่องวานิช (2542) ได้ปรับสูตรการคำนวณมาจาก PNI โดยการหาค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (I) กับค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (D) แล้วหารด้วยค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (D) เพื่อถ่วงน้ำหนักก่อนที่จะนำมาจัดลำดับ โดยใช้หลักการกำหนดความต้องการจำเป็นจากระดับสภาพปัจจุบัน แล้วจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นตามค่า PNI_{Modified} โดยใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$PNI_{Modified} = (I - D) / D$$

เมื่อ PNI_{Modified} หมายถึง ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการ

I = Importance หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพที่พึงประสงค์

D = Degree of Success หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพปัจจุบัน

ตัวเลขดัชนีความต้องการสูง แสดงว่ามีความจำเป็นในการพัฒนามาก

4.4 นำผลการวิเคราะห์มาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นการพัฒนากการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการตามค่า Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) จากมากไปหาน้อย เพื่อเรียงลำดับตัวชี้วัดที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด เพื่อนำไปศึกษาแนวทางการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ในการวิจัยระยะที่ 2 ต่อไป

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ขั้นตอนที่ 1

ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practices) ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ จำนวน 2 แห่ง ตามที่กำหนดไว้ พร้อมสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู เกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานจนประสบความสำเร็จ จากนั้นนำข้อมูลจากการศึกษาดูงานสรุปรวมกับผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ในการวิจัยระยะที่ 1

ขั้นตอนที่ 2

ร่างแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยผู้วิจัยดำเนินการ จากนั้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 3

ประเมินแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบบลิเคอร์ท โดยกำหนดการแปลความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง แนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง แนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง แนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง แนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง แนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากนั้นการวิเคราะห์ โดยกำหนดใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง แนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง แนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง แนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง แนวทางมีมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง แนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สรุปผลการวิจัยสภาพปัจจุบันโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น เรียงลำดับด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ 1) ด้านมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน 2) ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย 3) การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ 4) ด้านมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา 5) ด้านจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ และ 6) ด้านจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สรุปแนวทาง คือ คู่มือการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ประกอบด้วยรายละเอียด ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนา 5) การวัดและประเมินผล โดยมีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อภิปรายผลได้ดังนี้

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสรุปโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดนั้น อาจเนื่องมาจากทั้งในส่วนของผู้บริหารสถานศึกษา และครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันควรมีการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้อง

กับแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่ได้รายงานไว้ในการสังเคราะห์ผลการ ประเมินตนเองของสถานศึกษาประจำปี 2564 ดังนี้ 1) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีความเข้มแข็ง มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาและการ ขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการ จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนมากขึ้น 2) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทุกคนได้รับการพัฒนาศักยภาพด้าน การทำวิจัยในชั้นเรียน การสร้าง/พัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการให้ เป็นแบบอย่างแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) 3) พัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น โดยการเพิ่มเติมเกี่ยวกับการ บูรณาการสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลง ให้เห็นเด่นชัดในทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ยิ่งขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ และทักษะรอบด้านสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 4) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทุกคนจัดกระบวนการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและธรรมชาติวิชา 5) ส่งเสริมให้ ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง ฝึกทักษะด้านการนำเสนอ การ อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแก้ปัญหาตามสถานการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลและเหมาะสม การสืบค้น หาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ การใช้สื่อเทคโนโลยีให้มากขึ้นตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และเน้นการประเมินคุณภาพผู้เรียนระหว่างเรียน 6) พัฒนาสื่อแหล่งเรียนรู้ จัดห้องปฏิบัติการให้อยู่ใน สภาพดีและพร้อมใช้งาน 7) นิเทศ ติดตาม และประเมินผลความก้าวหน้า พัฒนาการด้านคุณภาพของ ผู้เรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีผลบังคับ ใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมา ในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพ การศึกษา มาตรา 49 ได้กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เรียกโดย ย่อว่า "สมศ." มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 99ก เมื่อ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2543 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน 2543 โดยให้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาเกณฑ์ และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการ ตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษา ในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยให้มีการประเมินคุณภาพ ภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อย หนึ่งครั้งในทุก 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และ เสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

ในส่วนผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้าน กระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่สรุปผลด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนด

ชัดเจน นั่นอาจเป็นเพราะในการปฏิบัติหน้าที่ของครูในสถานศึกษานั้นจะต้องมีการมองภาพอนาคตของผู้นำและสมาชิกในองค์กร เพื่อกำหนดจุดหมายปลายทางที่เชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยม และความเชื่อเข้าด้วยกัน แล้วมุ่งสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการจุดหมายปลายทางที่ต้องการ จุดหมายปลายทางดังกล่าวต้องชัดเจน ทำทาย มีพลังและมีความเป็นไปได้เป็นไปตามโครงสร้างการบริหารของแต่ละสถานศึกษาที่ต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของฝ่าย/กลุ่มงาน และหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายของครูแต่ละคนอยู่แล้ว และสถานศึกษาจำเป็นต้องมีพันธกิจ (Mission) คือ ภารกิจย่อยหลาย ๆ อย่างที่ต้องทำให้สำเร็จในระยะกลาง เพื่อให้เป้าหมายหลักระยะยาว หรือวิสัยทัศน์ (Vision) สำเร็จ เพื่อนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ตามวัตถุประสงค์ขององค์กร พันธกิจเป็นขอบเขตในการดำเนินงาน และเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงวิธีการ ที่องค์กรจะดำเนินการเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่ได้ตั้งไว้ หากวิสัยทัศน์เปรียบเสมือนจุดหมายปลายทาง พันธกิจก็เหมือนแผนการที่จะนำองค์กรให้ไปถึงจุดหมายนั้น และยังบ่งบอกได้ด้วยว่าองค์กรนั้น ๆ ต้องทำอะไรและต้องการที่จะเป็นอะไร สถานศึกษาจึงมีความสำคัญจำเป็นที่จะต้องมีการดำเนินการอย่างถูกต้องตามหลักการทางวิชาการ ครอบคลุมสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและตรงตามเจตนารมณ์ของการประกันคุณภาพทางการศึกษา สำหรับด้านที่มีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ เป็นเพราะในการปฏิบัติหน้าที่ของครูในสถานศึกษานั้นจะต้องมีการจัดตกแต่งห้องเรียนเป็นประจำในทุกปีการศึกษาอยู่แล้ว จึงทำให้ในด้านนี้ถูกมองว่ามีความสำคัญจำเป็นน้อยที่สุด ส่วนการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนนั้นจะต้องใช้งบประมาณจำนวนมากบางครั้งอาจทำให้งบประมาณของสถานศึกษานั้น ๆ หมดไปโดยที่ยังไม่ได้ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนด้านอื่น ๆ จึงต้องพัฒนาแบบค่อยเป็นค่อยไปตามโครงสร้างการบริหารของแต่ละสถานศึกษาที่ต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของฝ่าย/กลุ่มงาน

2. ผลการศึกษาแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สรุปได้แนวทางคือ คู่มือพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยมีรายละเอียดของคู่มือ ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนาและ 5) การวัดและประเมินผล ทั้งนี้เนื่องจากการจัดทำคู่มือพัฒนาจะเป็นแนวทางที่สำคัญในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา ที่เป็นไปอย่างมีรูปแบบ และเป็นเอกสารที่สามารถนำไปใช้ในการการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ในสถานศึกษาอื่นได้ อีกทั้งคู่มือก็ถือเป็นเอกสารที่สำคัญในการจัดอบรมพัฒนา นั่นเพราะคู่มือถือเป็นเอกสาร ตำรา เพื่ออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการศึกษาหรือการปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่งในการอบรมพัฒนา ดังที่ Charungsirawat, C. (2011) ที่ได้ให้ความหมายคู่มือว่าเอกสารที่ให้ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีการอธิบายขั้นตอนและวิธีการใช้อย่างเป็นระบบ โดยมี รายละเอียดของข้อมูลแบ่งเป็นส่วนๆ

เพื่อแนะนำขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ผู้ใช้งานสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพตามที่ผู้จัดทำได้กำหนดไว้ นอกจากนี้จากสรุปผลการวิจัยที่สรุปว่า คู่มือ มีรายละเอียดประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ กระบวนการพัฒนา เนื้อหา และ การวัดและประเมินผลนั้นก็เป็นที่ไปตั้งที่ Changkwan, P. (2011) ที่ได้นำเสนอไว้ว่าคู่มือที่ดีควรระบุให้ชัดเจนว่าคู่มือนี้เป็นคู่มือสำหรับใคร ใครเป็นผู้ใช้ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนมีส่วนนำที่จูงใจผู้ใช้งานคู่มือนี้จะช่วยให้ผู้ใช้งานได้อย่างไร มีส่วนที่ให้หลักการหรือความรู้ที่จำเป็นแก่ผู้ใช้งานในการใช้คู่มือเพื่อให้การใช้คู่มือเกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีส่วนที่ให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้งานคู่มือ เป็นต้น และ Rodtasana, N. (2011) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของคู่มือ นั้นจำเป็นต้องมีให้ครบถ้วนและชัดเจนทุกองค์ประกอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้นำไปใช้ ซึ่งได้แบ่งออกเป็นส่วนๆ ดังนี้ 1) ส่วนของคำชี้แจง 2) ส่วนของเนื้อหาสาระ 3) ส่วนของกิจกรรม ขั้นตอนวิธีการ และเวลาดำเนินการ 4) ส่วนของสถานที่วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อต่าง ๆ 5) ส่วนข้อเสนอแนะ และ 6) ส่วนของการวัดผลและประเมินผล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคู่มือการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งใหม่และเลื่อนเป็นวิทยฐานะผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญหรือผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานกศน.จังหวัด/ กรุงเทพมหานครเชี่ยวชาญ สำหรับผู้ดำเนินการพัฒนาและผู้เข้ารับการพัฒนา (Teacher and Educational Personnel Development Institute, 2011) และคู่มือปฏิบัติงานกลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (Secondary Educational Service Area Office 1, 2018) และคู่มือการพัฒนาตนเองผ่านระบบออนไลน์ และการประชุมปฏิบัติการเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้ช่วยสู่การเป็นครูมืออาชีพ (Office of Human Resources and Legal Management System Development Office of the Basic Education Commission, 2019) ที่มีรายละเอียดหรือองค์ประกอบของคู่มือที่สอดคล้องกันคือ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการพัฒนาและ 5) การวัดและประเมินผล ดังนั้นการจัดทำคู่มือพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ จึงถือเป็นแนวทางที่สำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้แนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ซึ่งจะเป็นแนวทางที่หน่วยงานต้นสังกัดจะได้นำ ไปใช้ในการการ

ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และส่งผลการบริหารจัดการในสถานศึกษา การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และส่งผลคุณภาพของผู้เรียนด้วยเช่นเดียวกัน

1.2 ผลจากการศึกษาที่สรุปว่าการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาควรตระหนักถึงการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และสอดคล้องกับแนวนโยบายทางการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากการศึกษาพบว่า การมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจนมีความต้องการจำเป็นสูงสุด จึงควรมีการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางหรือรูปแบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ด้านขั้นตอนการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา

Reference

- Changkwanuen, P. (2011). *Techniques for writing and producing textbooks*. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House.
- Charungsirawat, C. (2011). *Techniques for writing work manuals*. Khon Kaen: Khon Kaen University.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- Office for Educational Standards and Quality Assessment. (2016). *Quality assessment report. Outside educational institutions, third round (2011-2015), basic education level*. Bangkok : Office for National Education Standards and Quality Assessment.
- Office of Human Resources and Legal Management System Development. (2019). *Online self-improvement guide. and a workshop to enhance the competency of assistant teachers to become professional teachers*. Bangkok : Office of the Basic Education Commission.
- Office of the Basic Education Commission. (2018). *Guidelines for assessing quality according to educational standards*. Bangkok: Thailand Agricultural Cooperative Assembly Printing House.

Rodtasana, N. (2011). *The preparation of activity guides for disciplinary development activities of grade 6 students at Sarasas Witaed Bangbon School*. Bangkok: Srinakharinwirot University.

Secondary Educational Service Area Office 1. (2018). *Work manual for the Teacher and Educational Personnel Development Group*. Bangkok: Human Resources Management Group Secondary Educational Service Area Office, Region 1.

Srisaard, B. (2010). *Preliminary research*. (8thed). Bangkok: Suwiriyan.

Teacher and Educational Personnel Development Institute. (2011). *Manual for the development of civil service teachers and educational personnel before new appointment and promotion to director and deputy director status. Specialized Educational Service Area Office or Director and Deputy Director of Provincial NFE Office/Bangkok Specialized For developers and those receiving development*. Nakhon Pathom: Institute for Teacher Development and Educational Personnel.